

BÁCSMEGYEI NAPLÓ.

POLITIKAI NAPILAP.

Előfizetési árak:

Helyben: egész évre 16 kor. félévre 8 kor,
negyed évre 4 kor. Vidékre: egész évre 20 kor.
félévre 10 kor. negyed évre 5 kor.
Egyes szám ára 6 fillér.

Megjelenik naponként reggel, kivéve hétfőn.

Laptulajdonosok és főszerkesztők:

JANIGA JÁNOS dr. és VOJNICH GYULA dr.

Szerkesztőség:

Kossuth-u. 12. sz., Manojlovits ház. Telefon sz. 11
Kiadóhivatal:
HEUMANN MOR könyvkereskedése, Szabadkán.
Telefon sz. 85.

Forradalom Apponyi ellen.

Azok, akik Apponyit mameluksággal, jogok feladásával, tulzott loyaltással vádolták, meggyőződhetnek róla, hogy nincs igazuk. Meggyőződhetnek a szabadelvű párt tegnapi forradalmáról, melyet Apponyi ellen szerveztek azok az ugynevezett ó liberálisok, kik mindent a hatalommal, a hatalomért, de csak mert övéké a hatalom, mert e hatalom önző érdekeiknek biztosítéka.

Az ó szabadelvűek, ugráltszik, elérkezettnek látják a válság megoldását. Most már tehát nincs szükség Apponyira, nincs szükség annak pártjára, egyetlen emberre sem. Most már elérkezett a pillanat, amelyben nyíltan bevallhatják, hogy ők Apponyival és Apponyi pártjával a hatalmat megosztani nem akarják. Elégnek gondolják, ha megengedték neki azt, hogy számukra kikaparhatta a sült gesztenyét.

Az uralkodást kizárólagos hivatásuknak, monopoliumuknak tartják. Ezt kel-

lett nekik tegnap nyíltan demonstrálni forradalmukkal.

És e demonstrációt a volt nemzeti párt komolyan is vette. Ma a képviselőházban valamennyien egybegyültek Apponyi körül, hogy a helyzetet megbeszéljék. E megbeszélés eredménye nagyfontosságú. A szabadelvű pártban most már fel fogják vetni a kérdést, vajjon harcot indítottak-e ellenük vagy nem. És ha erre a kérdésre megnyugtató feleletet nem kapnak, úgy kiválnak a pártból.

Az ó szabadelvűek azt hiszik, hogy ezzel győzedelmeskedtek.

Pedig tévednek. A nemzeti párt kiválása a szabadelvű párt föltétlen szétmálását jelenti; mert a nemzeti párt tekintélyes részét képezi, s a Ház gyűlésein a megmaradandó kormánypárt szüntelen ki lesz téve a leszavaztatás esélyeinek.

A nemzeti követelések kérdésében pedig egyáltalán nem számíthat a kiválás esetére győzedelmre, mert a nemzeti párt elveit fel nem adja s az inaugurálni szándékolt erőszakkal szemben, ha ön-

magához következetes akar maradni, és az is fog maradni, obstruálni fog.

Uj bonyodalmak támadhatnak csupán, új nehézségek, melyekről azután nyugodt lelkiismerettel mondhatjuk el, hogy azok az ó szabadelvűek által tudatosan támasztott nehézségek.

Ezekért a nehézségekért azután kizárólagosan az ó szabadelvűek lesznek felelősek a nemzet előtt. Az ó bűnük lesz, ha Magyarország fejlődése megakad, aminthogy az ó bűnük az, hogy Deák Ferencz kiegyezésének nem csak hogy érvényt nem szereztek, hanem azt teljesen félre magyarázták csupán csak azért, hogy a hatalmon megmaradhassanak és saját önös érdekeiket istápolhassák. Inkább a kamarilla szolgálivá lettek, de a hatalmat kezükből ki nem adták.

Egygyel több büne lesz az ó szabadelvűeknek, kikről azt hittük, azt hitte az egész nemzet, hogy magukba szálltak.

A helyzet Ó felsőge ma fél egy óraker fogadta **Lukács** Lászlót, aki a szabadelvű párt katonai programját terjesztette ő fel-

D A L.

*Piros lesz a gyümölcs,
Ha megéri a tán.
Piros a honfi vér,
Ha kihull a csatán.*

*Piros az ég alja
Tavaszi alkonyban,
De legszebb pirosság,
A te ajkadon van!*

Ács Jenő.

Miért nem zupált be a professor ur Ascanius Victorinus.

— A »Bácsmegeyi Napló« eredeti tárczája. —

Az iskolában a latin classicusok szépségeit magyarázta.

Lelke tele volt a classicus világ ábrándjaival. Könnyekre tudott fakadni, mikor Ovidius elsirja keserveit Troja városában, s a lelkesedés pirja égette orcáját, ha magyarázta a nagy Ajaxnak viselt dolgait Ilium falai alatt.

Ilyenkor kiegyenesedett az alakja, kidomborodott a melle, feszültek az izmok s marokra kapta a: ... léniát ...

Hanem mikor aztán Ajax megölte a tatum által neki szembe állított trójai hőst s megtért hajóiboz, professor ur Ascanius Victorinus szeméből is kialudt a lelkesedés lángja, orcái elhalványultak, melle behorpadt s nem látott egyebet, mint az accusativus cum infinilivot, ablativus absolutust, participium coniunctumot s rettenetesen classicus rideg arcczal inquirálta a remegő muzafit a fere ige passivi participi perfectuma s a görög rendhagyó igék 8 osztályába tartozó ige törzs alakjai felől.

Szürke professor volt a maga valóságában, aki nem élt csak az Ajaxok harcainak. Achilles boszujának, no meg az acc. o. inf. abl, abs. gerundiumos szó szerkezet és más ily rémes grammaticai szörnyeknek.

És mindezeknek daczára Ascanius Victorinus classicae philologiae professor ur katona volt. Nem ókori myrmidon harcos Achilles seregében, nem latin legionarius Brutus utolsó republicanus táborában; Ascanius Victorinus classicae philologiae professor ur k. u. k. Reserve Lieutenant volt a X-ik Infanterie Regimentben...

Hogy jutott ő ide, azt maga sem tudja.

A Regiments Aret ur az Aszentirungon azt mondta reá »tauglich« s ő — einjährig Freiwilliger lett. Reserve kadette Feldwebel-

officiers Stellvertreter s lett k. u. k. Lieutenant i. d. R.

És lett 10 évi szolgálat után m. k. tartalékos honvéd hadnagy is.

Meg is kapta a behívó jegyet:

»35 napi fegyvergyakorlatra bevonulni.«

Classicae philologiae professor Ascanius Victorinus ur még egyszer elmormogott egy ódát Horatius Carminum liber-éből. Felkötötte a kardját, fejébe nyomta a csákóját s ment jelentkezni a századoshoz:

»Százados ur jelentem alássan...«

Azután kivonult Ascanius Victorinus tartalékos hadnagy ur.

A vezényszóval egy kis baja volt. A fejében ott motoszkáltak az ós római commandók: ite, currite, jacite tela; a nyelvén majd kiszaladtak a megszokott szavak:

»Marschieren... Marsch... An Feuer...«

s a szája kiáltotta:

»Indulj: Tüzelni... Cél! Tüz!

No de mit meg nem szokik egy óskori harcos, a ki ismeri a myrmidonok, dolopok s a kemény Ulisses durva katonáinak harcmodorát.

Ascanius Victorinus tartalékos hadnagy ur is kezdte elfelejteni a myrmidonokat, dolopokat, s kemény Ulissesnek durva katonáit,

sége elé. Ha ő felsége a programot elfogadta, úgy lehet, hogy Lukács László mint megbízott miniszterelnök jön vissza Budapestre.

Lukács bécsi utjáról külföldben a félhivatalos Bud. Tud. a következőket jelenti:

Lukács László pénzügyminiszter, aki tegnap este ideérkezett, ma délután fél egy óra kor fog ő felsége előtt megjelenni, hogy jelentést tegyen a kilenczes bizottságnak megállapodásairól, amelynek utolsó ülésén legfelsőbb megbízás folytán jelen volt. A lapoknak azok a hírei, mintha Lukács László egyes miniszteri tárczák betöltése ügyében már Budapesten tárgyalásokat folytatott volna, sőt mintha Lukács László már egyes személyeket tárczával megkínált volna, annál is inkább valótlank, mert Lukács László pénzügyminiszter ilyen tárgyalásokra nem volt felhatalmazva, ilyenekbe tehát nem is bocsátkozhatott. — A félhivatalosnak ez a híre teljesen megfelel azoknak a híreknek, amelyeket mi már tegnap közöltünk, a mikor is jelentettük, hogy Lukács miniszter csakis a kilenczes bizottság jelentésével megy Bécsbe és ezuttal semmiféle miniszteri listát nem visz magával.

Utazás egy pályamunka körül.

Lészünk olyan »vakmerők« hogy még egyszer visszatérjünk a B. H. cikkirője által meggyanusított főgymnasiumi igazgató védelmére, visszatérjünk pedig azért, hogy megvédjük a főgymnasiumnak és tanári karának tekintélyét, hogy elmondjuk, miszerint az a hírlapíró, aki a nyilvánosság elé nem való ügyeket tárgyal és ezzel a tanuló ifjúságot tanárai ellen izgatja, sérti a neveléstan leg-
elemibb szabályait.

Vakmerőségünkben így mertünk nyilatkozni, ha tetszik, ha nem. Különösen merünk éppenséggel nem tárgyilagossá, s a közönség megtévesztésére alkalmas hírlapi közleményekkel szemben.

Hogy Kosztolányi Árpád igazgató minő joggal járt el úgy, ahogyan eljárta, azt csak

porlepte a könyvpolezon a lyrai Ovidot, Homért s Vergiliust.

Hanem Ascanius Victorinus össze hívta a bajtársakat s hogy mégis valami classicismus legyen a dologban, jó és magyar szokás szerint áldozának Bachusnak.

És ürült a szőlő nedűvel telt serleg, és kipirulának az arczok és Ascanius Victorinus tart. hadnagy ur mellén megfeszült az attilla, karja felragadta a poharat s mondott egy dictiót.

Nem volt abban szó sem a myrmidonokról sem a dolopokról, sem a kemény Ulisses vad katonáiról; de szó volt arról, hogy Ascanius Victorinus professzora a classica philológiának, most tanulta meg mi a barátság, s ő ezt a barátságot úgy megszerette, hogy sutba dobja Homért, Vergilt, Ovidot, Lucanust, a myrmidonokat, a dolopokat, Ulisses kemény katonáival együtt s beállt katonának...

Nagy csókolódzás lett a vége...

* * *

És a rózsa ujjú Hajnal felkelt vala Tithonos sáfrányszínű ágyából s gyenge sugarával bevilágította az Éj fedte földet...

A kürtös megfujta a kaszárnyában a kürtjét: »Ébredjetek«. Felkelének kemény szalmazsákjaikról a hadfiak, megmosdának, fel-

a B. H. ezikke kérdezheti. Mint igazgató járt el, s ezért meggyanusítani senkit sem szabad. Kosztolányinak úgy kellett eljárni, a hogyan eljárta, s ha másképen jár el, kötelességet mulaszt. De hogyan, miért csinált a cikkirő ebből a nagyon is nem közügy jelleggel bíró ügyből közügyet? Ugyan miért?

Bármennyire vakmerők vagyunk is, ismételtén kijelentjük, hogy a B. H. referádája nem volt tárgyilagoss. De nem abban az ő általa idézett részben, hanem a többi részében nem.

Nem igaz az, hogy Kosztolányi Árpád zárt tilost kért, egyetlen bizottsági tag sem merné állítani, hogy Kosztolányi határozatokért »könyörgött«. Ezeket pedig így írja a B. H. szombati számában. Ez nem tárgyilagoss referáda.

Es még feltűnőbb az, hogy a mi referádánkból ezeket idézve: »Azon egyértelmű határozatot hozta (a bizottság) hogy a felolvasottak alapján nem lévén nyilvánvalóan megállapítható, hogy a nyertes pályamunka szerzője idegen segítséggel oldotta meg feladatát, a pályadíj odaitólására vonatkozó határozatát teljes épségben fentartja« közvetve arra konkludál, mintha mi neki igazat adnánk. A bizottságnak tudósítónk által irt fenti határozata nem mond mást csak azt, hogy a plagium nyilvánvalóan meg nem állapítható. Ezzel azonban nem itéli el az igazgatót, mert nem mondja, hogy plagium nem lehet.

Es különös, mikor a B. H. mai cikkében azt mondja, hogy jogtalanul járt el az igazgató, mert próba dolgozatot íratott a fiuval, szombati referádájában pedig kiemeli, hogy Kosztolányi csak megkérdezte a fiut, hajlandó-e próbadolgozatot írni, s a fiu erre önként ajánkozott. Ez az ellentmondás feltűnő. Ez az eljárása az igazgatónak feltétlen bizonyítéka az igazgató jóhiszeműségének és korrektségének.

Es mikor az ügyet a közönség előtt hivatalos okirattal ismertetjük meg, melyben az igazgató eljárásáért a bizottság egyhangulag elismerését fejezi ki, mert bevallja, hogy a plagium gyanújára ok tényleg fenforgott, ek-

szerezének, s kivonulának az őrmester ur vezényszavára. Ascanius Victorinus tartalékos hadnagy ur is megjelenék... Kissé álmatag volt a járása, kissé álmos szeme pillantása, de oda állott a szakasz háta mögé...

A százados ur a balszárnyon vala.

»Jelentés!« Rémlík Ascanius hadnagy urnak, mintha mondaná valaki!

Ascanius Victorinus hadnagy ur kihuzza a kardját, végig néz a szakaszon s előírásosan jelenti:

»Százados ur jelentem alásan körülbelül 25 ember.«

Ascanius Victorinus tart. hadnagy ur ott áll az őrnagy ur előtt:

»Őrnagy urnak jelentem alásan...«

»Jelentse magát máskorra hadnagy ur, most pedig kap 25 napi szoba fogságot.«

Ascanius Victorinus tart. hadnagy ur tiszteleg, ki megy. A folyosón fogadja egy társa:

»No mi az bajtárs?«

»Már nem bajtárs!«

»Miért?«

»Mert a myrmidonok, dolopoknál s a vad Ulisses durva katonáinál nem volt »szakasz«, nem volt jelentés, és nem volt őrnagy ki-hallgatás!

kor a B. H. mai száma ráfogja a határozatot megszerkesztő tisztviselőre, hogy hamisított. Ez a vakmerőség, melyért azonban számon nem kérik, mert minden vakmerőség dacára is világos, hogy ezt csak azért állítja, hogy a közönség neki higgyen és ne másnak. A kis csalhatatlan cikkirő!

De a százszemű közvélemény csalhatatlanabb, s nem vezethető félre azzal, ha valaki mikor bebizonyítja neki, hogy nincs igaza, e bizonyítékot vakmerően hamisítványnak nevezi.

* * *

Még csak azt jegyezzük meg, hogy Szienburger Károly a B. H.-nak azt a cikket csakugyan nem írta. Sokkal komolyabb, sem hogy ilyesmire szánná el magát.

Néhány szó rendőrségünkről.

Furcsa esetnek voltak ténni vasárnap délután Szabadka polgárai. Valóságos bohózatba illő eseménynek.

A városligeti játszótéren egy csoport gyermek footballozott vigan lármázva. A kerületi rendőrség három emberének nem tetszett a viglárma, s a gyerekeket amugy rendőrsően kezdték széjjel kergetni. A szétvert gyermekek sikoltására egy legény kérdőre vonta a durva rendőröket, s pártfogásába vette a játszó 11—12 éves fiukat.

A rendőröknek nem kellett több. Megfogták a legényt, s szó nélkül bekisérték a városházába.

A fiuk, akik védőjüket bajban látták abczugolva kisérték a rendőröket a városligetből be a városházáig. Mire ideértek, számuk már százra meg százra szaporodott.

Valóságos gyermek tömeg állt a városháza körül, éktelenül abczugolva a rendőröket, s követelve a legény szabadon bocsátását.

A 11—12 éves fiuk nagy csoportjával három felnőtt ember is bejött a városházára, s miután itt igazolták a legény ártatlanságát, szabadon bocsátását követelték, a mit meg is kaptak. A tüntető fiuk óriási éljenzéssel fogadták a városházából kilépő védőjüket s százával kisérték ki egészen a VII. körbe, végig éljenzve az utcákat.

Ilyen gyermek tüntetésnek aligha volt még tanuja, és épen ezért érdemesnek tartjuk a megörökítésre.

Kaptunk azonban a VII. körből is panaszt rendőreink ellen. Nem is a basáskodásukat mesélték el, hanem azt, hogyan kergettek meg három fegyveres rendőrt a legények. Hasonló odisszeáknak se szere, se száma; de ennek a kettőnek a közlését is elégségesnek tartjuk.

Felhívjuk főkapitányunk figyelmét ezekre az esetekre. Megvagyunk győződve arról, hogy Szalay Mátyás főkapitány intézkedni fog, hogy hasonló esetek többé a közbiztonság és rendőrségünk tekintélyének érdekében elő ne forduljanak. Mert mégis csak furcsa az, ha rendőreinek magaviselete a 11—12 éves fiuk százait arra kényszerítik, hogy rendőrségünk ellen tüntessenek. Ilyen bohózatban is hihetetlen dolognak előfordulnia Magyarországon harmadik városában még sem szabad.

H I R E K.

Szabadka, október 20.

— **Kinevezések.** A m. kir. pénzügyminiszter *Alexandrovics* Milán verseczi adóhivatali gyakornokot a zentai adóhivatalhoz és *Lantos József* ó-becsei adóhivatali gyakornokot az ujvidéki adóhivatalhoz adótisztekké ideiglenes minőségben kinevezte.

— **Áthelyezés.** A m. kir. igazságügyminiszter *Nagy Pál* ó-becsei járásbírósi segédtelevkönyvezetöt a kassai kir. törvényszékhez helyezte át.

— **Deák ünnepélyek a megyében.** A zombori állami főgymnasium tanuló ifjusága, a tanári kar közreműködésével emlékbeszéd és szavalattal ünnepelte a haza bölcsének százéves emlékünnepélyét. — Ujvidéken az egész lakosság vallás különbség nélkül ünnepelte Deák Ferencz emlékezését. Az állami polgári iskolában *Nemessányi Adél* igazgatónő lelkes szavak kíséretében ki osztotta a növendékek között Deáknak *Vörösmarty Ilonához* intézett levelét, s azután nagyhatású emlékbeszédet mondott. Délelőtt diszközgyűlés volt a városháza nagy termében, a melyen az emlékbeszédet *Rohonyi Gyula* tartotta.

— **Kölcsey himnusza a katolikus templomokban.** A püspöki karnak e hónap 23-ára Budára összehívott értekezlete az ország egész közönségét érdeklő nevezetes kérdésben fog határozni. *Vaszary Kolozs* bíboros hercegprímás a püspöki konferencia elé terjeszti elbírálás végett azt a kérdést, hogy a Kölcsey-himnusznak a katolikus templomokban való éneklése nem ütközik-e az egyház dogmaiba.

Szabadkán is megtörtént egy alkalommal, hogy a szt.-Teréz egyház néhai prépost-plébánosa betiltotta a Hymnus éneklését az egyházi ünnepélyek alkalmával.

Ennek a nevezetes kérdésnek az előzménye az, hogy *Hetyei Sámuel* néhai pécsi püspök ez év április havában a Kölcsey-himnuszt éneklését a pécsi templomban megtiltotta. Okul azt hozta föl, hogy a himnusznak ez a két sora: „Megbűnhődte már e nép a multat s jövődöt” — sértik a katolikus hitelt. A püspöknek ez a kijelentése országos fölháborodást idézett elő. A képviselőházban két nagy katolikus képviselő: *Ugron Gábor* és *Rákosi Viktor* fölháborodással kiáltották: azt a papot, aki a himnuszt kitiltja, a templomból ki kell kergetni. *Ugron Gábor* egy hosszabb nyilatkozatban is válaszolt a pécsi püspöknek, a melyben kifejti, hogy a Kölcsey-himnuszt szövegének egyetlen egy szava sem ütközik bele a katolikus hitelvbe és ezt a fölhívást intézte a magyar katolikusokhoz: A himnuszt eddig templomaink roppant sokaságában énekeltük, ezután minden templomban kell azt zengeni a magyarnak. Ahol nem éneklük, követeljük hitsorsosaink annak éneklését, vagy énekeljük önk el maguk, mert a magyar katolikusok a legrégebb magyar hazafiság. A himnuszt körül támadt tollharcba akkor beleszólt a katolikus alsópapság sok jeles tagja és mindmegannyi azt hangoztatta, hogy a himnuszt szövege nem ütközik bele a dogmaiba. A püspöki konferencia most autentikusan fog dönteni ebben a kérdésben, reméljük, a magyar hazafiság parancsa szerint.

— **Esküvő.** *Schäffer Mihály* szabadkai főgymnasiumi tanár, tegnap esküdött örök

hűséget *Havaldá Emma* kisasszonynak *Kalocsán*.

— **Adóbehajtás ex-lexben.** Fontos elvi jelentőségű határozatot hozott a budapesti ítélőtábla abban a kérdésben, hogy a kincstár a régi adó- vagy illetéktartozás alapján az adósok ingatlanára kérhet-e árverést. A budapesti törvényszék televkönyvi hatósága, a budapesti járásbírósi és a legtöbb vidéki bíróság ilyen esetekben megtagadták az árverés elrendelését, azzal az indokolással, hogy költségvetési törvény és indemnitás hiányában az adót behajtani nem lehet. A budapesti ítélőtábla most mint az *Ügyvédek Lapja* írja — úgy határozott, hogy az árverési kérelmet az állami költségvetési törvény hiányában nem lehet visszautasítani.

— **Óvoda Zomborban.** A törvény értelmében Zomborban már rég fel kellett volna állítani a községi óvodát és megalakítani az óvoda bizottságot. Eddig az volt az ok, hogy a városnak eddig nem volt reá pénze, — épületben is hiány volt. Most *Falcione Lőrincz* nemes adománya folytán a város egy egészen új és praktikus beosztott óvoda-épülethez jutott.

— **Drága utazás.** Különös módon szenvedett érzékeny kárt *Konopka György* ó-pázuai kereskedő. Vasárnap éjjel a pest-zimonyi vonattal utazott, miközben a Szabadka és Kelebia állomások közötti utvonalon elhagyta a kocsiszakaszt, a melyben tartózkodott és künnléte alatt valahol kiejtette zsebéből pénztárcáját, úgy hogy többé nem tudott nyomára akadni. A tárczában tekintélyes összegű készpénz 1169 korona volt bankjegyekben. A károsult bejelentette veszteségét a szabadkai rendőrségnek, ahol erélyes nyomozást indítottak meg, de az eltűnt pénz holletét mindeddig nem lehetett felkutatni.

— **Rosszul végződött muli.** *Modes Vilmos* keztyüs az éjjel egyik helybeli kávéházban mulatott a cigányokkal, mialatt adókönyvecskéjét, a melyben három darab 20 koronás bankjegy és több fontos okmány volt, az asztalra tette és mire ismét elakarta tenni, a könyvecske eltűnt helyéről.

— **Tombolaestély.** Csütörtökön este ismét tombolaestély lesz az Otthon kávéházban. *Versendi Gyula*, a kedvelt szórakozó és találkozó hely fáradhatlan tulajdonosa áldozat kímélés nélkül pompás meglepetéseket készít az érdeklődő közönség részére. A tombola tárgy legközelebb egy értékes majolika állvány lesz, amely a több izléses nyereménytárggyal egyetemben *Szilassy Kornél* divatárüzletének kirakatában látható. Az estélyen *Bodrics Miska* kitűnő zenekara szórakoztatja a közönséget.

— **Rendőri hírek.** *Ignác András* majnai szőlőkbeli lakásának padlásáról az éjjel ismeretlen tettesek 32 rőf ponyva vásznat, egy vasalót és különféle élelmiszereket vittek el.

— **Ludason ismeretlen tettesek** *Lukácsi Antaltól* 14 darab birkát elloptak. — **Neorcseus** *Marcel*, mialatt nagynénje *Tankovics Viktor* a háztól eltávozott, az ablakon bemászott a szobájába és 20 korona értékű ruhaneműt magával vitte.

— **Anyakönyvi-hírek.** *Meghaltak:* *Dulics Máténé Kuluncsics Julia* 46 év. szül 11 6 fiu, 5 leány. Eljegyzés: *Szél Vincze* Csillag *Katalin*, *Piukovics Márk* *Hegedüs Krisztina*, *Jakovétics Rókus* *Péricsics Anna*, *Horváth Mátyás* *Boros Viktória*. *Szabó Balázs* *Tóth Mária*, *Taskovics Albert* *Vörös Matild* *Szárics Dániel* *Tikviczki Katalin*.

Építkezés emberhalállal.

Foglalkozásuktól eltiltott mérnökök.

Rendkívül bonyodalmas ügygel foglalkozott legutóbb a szegedi kir. ítélőtábla.

Néhány év előtt *Baracz báró* kétszáz-ezer koronát ajándékozott az Ujvidéken fölépitendő gimnáziumra. A szerb patriárka még 1898-ban *Nikolics Vladimir* karlóczyi mérnököt bizta meg, hogy készítse el a gimnázium tervezetét. Amint elkészítette, pályázatot hirdettek az építésre s azt *Pitta Lajos* nagyszombati építőmester nyerte el. Az építést megkezdték, de az egyszerre megakadt, mert a főpárkány és egy emeleti boltozat leszakadt, maga alá temetvén *Kovács Mátyás* s *Zsitvai Antal* és *Blumenreder János* műveseket. A két előbbi belső elvérés következtében meghalt, a harmadik pedig súlyosan megsebesült.

Az ujvidéki büntető törvényszék a vizsgálat után gondatlanságból okozott emberölésért vád alá helyezte *Vulkó Sándor* ujvidéki városi főmérnököt és *Bernolak Vendel* építési rajzoló, mert *Vulkót* bizták meg az ellenőrizettel, a rajzoló pedig a föltűgyelettel. *Nikolicsot* pedig gondatlanságból eredő súlyos testi sértés büntette miatt helyezték vád alá.

Az ujvidéki kir. törvényszék *Nikolics Vladimirt* gondatlanságból okozott súlyos testi sértésért 300 korona fő- és 100 korona mellékbüntetésre, *Vulkó Sándort* gondatlanságból okozott emberölésért 500 korona fő- és 200 korona mellékbüntetésre *Pitta Lajost* pedig ugyancsak gondatlanságból okozott emberölésért 300 korona fő- és 200 korona mellékbüntetésre ítélte. Azonkívül eltiltotta őket foglalkozásuk gyakorlatától.

Főlebbezés folytán az ügy a szegedi kir. ítélőtábla elé került, mely e hó 15-én délelőtt tíz órától rövid megszakítással esti 8 óráig tárgyalta az ügyet *Véu András* táblai tanácselnök elnökelete alatt. Az ügyet *Móga Ödön* adta elő. Mint szavazók részt vettek a tanácsban: *Dalmay Pál* *Molnár Elemér* és *Szabó Géza* táblabírók. A vád képviselőjében *Aschinger Ferencz* h. főügyész jelent meg. *Nikolics Vladimirt* *Békeffy Gyula* dr. szabadkai ügyvéd, *Bernolakot* pedig *Grosser Albert* dr. szegedi ügyvéd mint kövéző védte.

A tábla előtt lefolytatott tárgyaláson különösen az volt érdekes, hogy *Nikolics mérnöknek*, az épület tervezőjének védője, *Békeffy* bejelentette, miszerint fele a bíróság előtt minden kétséget kizárólag be akarván bizonyítani, miszerint a tervek megfelelőek és hogy egy 45 cm. vastag fal tényleg elbir egy olyan boltozatot, mint aminő leszakadt, itt Szegeden, a *Mélyutca* 3. sz. a. telken a saját költségén egy épp olyan épületet emeltetett, mint aminő az ujvidéki épületnek a bedőlt része volt. A szegedi épület már hónapok óta szilárdan áll. A védő kérte a bíróságot, hogy bizonyítás-fölvételt rendeljen el, szakértőkkel allapittassa meg, hogy a szegedi és az ujvidéki épület méretei ugyanazok és így ha az ujvidéki boltozat mégis bedőlt, ezt nem a hibás tervezés, hanem a hibás kivitel okozta.

A kir. tábla az ügy feletle bonyolult voltára való tekintettel mára tűzte a határozathozatalt és azt délután fél két órakor hirdette ki.

A másodbiróság részben megváltoztatta az elsőbiróság ítéletét, amennyiben Vulkó mérnököt a vád alól teljesen fölmentette.

Pitta büntetését 600 korona fő- és 200 korona mellékbüntetésre felemelte; Nikolicsot illetőleg pedig helybenhagyta az elsőbiróság ítéletét. Sértettek kártérítési igényükkel polgári perre utasította. Ugy az ügyész, mint a vádlottak semmiségi panaszokat jelentettek be.

SZINHAZ.

Színészeink Baján.

Baja, október 20.

„Bob herceg“ ment tegnap másodszor, zsufolt ház előtt, a multkorhoz hasonlóan kerekded kivitelben és ugyanazzal a szereposztással.

Gerlaki megint szakadatlan láncolatát váltotta ki a legszebb sikereknek, diszkrétül pajkos Bob-jával és hangulatos énekszámival.

Bónis Margit, a hercegnő az új altista, játék dolgában ma sem tudott fölmelegedni, annál kevésbé melegséget árasztani az auditoriumba. Hangja erősen fátyolozott és a falsok nagy száma nem vall valami finom zenei hallásra. A közönség sem fogadta tetszéssel, mert mindvégig mozdulatlanul, szinte szoborszerű merevséggel áll a színpadon és interpretálásra — úgy látszik — nem is törekszik.

A karok pompásan működtek, a nagy közönség zajos tapssal ünnepelte kedvelt operette-ensemblejét.

Kedden „Nőemanczipáció“, szerdán „Kéz kezét mos“ megy.

S. Zoltán.

Törvénykezés.

A gyermekrabló kintornás.

(Esküdtszéki tárgyalás.)

Szabó Csibolya István verkiis másfél évig vadházasságban élt özv. Szlivác Istvánnal, de mintán a pörlekedések napirinden voltak közöttük, ennél fogva a mult év október elején megszüntették a közös háztartást és elváltak egymástól. Néhány nappal ezután, a mikor Szlivácné a topolyai vásárban volt, megjelent a házban Szabó és az asszony idősebbik leányától egy napra elkérte a hét éves Istvánt, Szlivácné legkisebb gyermekét azzal, hogy még aznap este visszavezeti anyjához Topolyára. A leány gyanútlanul szolgáltatotta ki a gyermeket annál is inkább, mert Szabó, állítása szerint a gyermek anyjának beleegyezését bírta. Magával vitte tehát a Pista gyereket, de bizony nem vitte Topolyára, hanem 8 hónapon át magával hurozolta vándorlásában és tányérozásra, meg kéregetésre használta föl.

Az anya feljelentése folytán a rendőrség az eltűnt gyermek országos köröztesét rendelte el, minek folytán f. évi június hó 10-én Pakson elfogták őket.

A kir. ügyészség gyermek-rablás bűntette miatt kérte Szabó vád alá helyezését, minek következtében ma esküdtszéki tárgyalás alá került az ügy.

Az esküdtbiróság dr. Polgár József elnöklete alatt Marián Miklós és Máhr Antal szavazó bírálóból alakult meg. Esküdttektől kisorsoltattak: Birkás Gyula, Piller

György, dr. Matievits István, Tipka Antal, Gabrics Vinoze, Majláth Imre, Pukecz Kálmán, Sinkovits János, Somogyi Gyula, Buchwald Lázár, Milkó Mór és Homonnay Nándor. Póttag: Szebenburger Károly.

A vádhatóságot dr. Joczits Milorád kir. alügyész képviselte, vádlottat dr. Schäffer Adorján ügyvéd védte.

A tárgyalás során beigazolást nyert, hogy a vádlott a vádiratban foglalt hazugságokkal osalta ki a gyermeket, de az egyéb ténykörülmények, melyek a gyermek rablás bűntettét megállapítanak, nem lettek bizonyítva.

A kir. törvényszék a vád- és védbeszedek elhangzása után a következő főkérdést tette föl az esküdteknek: Bűnös-e vádlott abban, hogy Szlivác István hét éves fiát akarata ellenére ál ürügy alatt ravasz fondorlattal elvitte? Igen vagy nem?

Az esküdtek a kérdésre hétnél több nemmel válaszoltak, miért is a kir. törvényszék vádlottat az ellene emelt vád és annak következményei alól felmentette.

Vádlottat a törvényszék azonnal szabadlábra helyezte.

Közgazdaság.

Időjárás. (A központi meteorológiai intézet távirati jelentése.) E hó 20-ára hűvösebb időjárás várható sek helyütt esapadékkal.

Idegenek Szabadkán.

Október 20.

Nemzeti szálloda: Sitte J. ut. Brün. — Schuster Gusztáv Berlin. — Bülow Ottó és neje magánzó Hanover. — Brück Sándor, Weil Henrik, Frankl Mór, Abonyi Henrik, Fürst Kálmán, Waldmann J. utazók Bpest. — Forster Emánuel, Sar József utazók Bécs.

Bárány szálloda: Trummer és neje főhadnagy Szabadka. — Somogyi Albert Bpest. — Glöck Frigyns Bécs. — Spitzer Ödön utazó Brün. — Kilekauser gyáros Grác.

Pest szálloda: Schwartz József és Lipót utazók Bpest. — Grünwald Albert, Steinsleiger utazók Bécs. — Szigeti Lajos Zombor.

Polgári szálloda: Sziklai J. Bpest. — Weber József B.-Almás. — Kiss Ödön Bécs. — Popovics Julkó Ujvidék. — Vi-

da István Csantavér. — Teisenbaum Henrik Bpest. — Bán Géza Baja. — Weisz Albert Ó-Becse.

Gabonatözsde.

Budapesti gabonatözsde.

Mérsékelt, kínálat mellett elkelt 30.000 mm. buza tartott áron.

Egyéb változatlan maraet.

A határidőüzlet gyengén indult, később nagyobb értékekre az irány megszilárdult és az októberi terrainusok javultak, míg az áprilisi változatlan zárult. — Az általános forgalom mérsékelt maradt.

	Kezdeti	Változás
Buza okt.-re	753	758-757
Buza	—	—
Buza ápr. 1904	768	770-769
Rozs okt.-re	6.24	6.27-6.26
Rozs	—	—
Rozs áprilisra	6.47	6.48-6.47
Zab okt.-re	539	541-539
Zab	—	—
Zab áprilisra	562	563-562
Tengeri szept.-re	612	615-615
Tengeri	—	—
Tengeri máj. 1904	531	533-532
Rapce	—	—
Rapce	—	—

Felölös szerkesztő:

DUGOVICH IMRE

Árverési hirdetemng.

Alulirt zárgondnok közhiaré teszem, hogy Palioson zár alá vett Mostyuk Ilona tulajdonát képező 764 számú betétben A I. 15543/1/a hrsz. a. felvett ingatlanon lévő szőlő gyümölcs és burgonya termés folyó hó 23-án délelőtt 10 órakor nyilvános árverésen fognak eladatni.

Az árverés helyéül dr. Janiga János ügyvéd úr irodáját jelölöm meg.

Kuluncsics Bodó.

zárgondnok.

Legolcsóbb a

Terézia
levélpapír

szép Ivori színben, tükör sima felületű, kellemes iras. — 50 boríték és 50 levélpapír, diszes dobozban

65 krajczár.

Kapható **Neumann Mór** papirkereskedésében Szabadkán.

Legolcsóbb bevásárlási forrás!

Elegáns kalapok, nyakkendők, botok, gallér és kézelők, keztyűk, harisnyák, fekérműek és sport cikkek dús választékban.

==== Különlegességek női bluzokban. ====

EISLER IZSÓ

férfi és női divatárúházában
Szabadkán, főtér.